

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 692/2015
03.07.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Снежане Андрејевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници из радног односа тужилаца М.Л., В.М., Н.Д., Р.М. и М.Ђ., сви из Б., чији је пуномоћник В.М., адвокат из Б., против туженог Предузећа за телекомуникације Т.С. АД Б., чији је пуномоћник А.П., адвокат из Б., ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1171/14 од 07.05.2014. године, у седници већа одржаној дана 03.07.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији туженог Предузећа за телекомуникације Т.С. АД из Б., изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1171/14 од 07.05.2014. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1171/14 од 07.05.2014. године тако што се одбија жалба тужилаца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 1925/12 од 22.03.2013. године, исправљена решењем од 13.03.2014. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1925/12 од 22.03.2013. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим су тужиоци тражили да се обавезе тужени да на име учешћа тужилаца у добити туженог за 2011. годину исплати Л.М. износ од 90.774,00 динара са законском затезном каматом од 27.04.2012. године, М.В. износ од 89.529,00 динара са законском затезном каматом од 27.04.2012. године, Д.Н. износ 73.400,00 динара са законском затезном каматом од 27.04.2012. године до исплате, М.Р. износ од 86.470,00 динара са законском затезном каматом од 27.04.2012. године и Ђ.М. износ од 102.406,00 динара са законском затезном каматом од 27.04.2012. године до исплате, као и захтев за накнаду трошкова парничног поступка, а ставом другим изреке су обавезани тужиоци да туженом солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 6.400,00 динара.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж1 1171/14 од 07.05.2014. године, ставом првим изреке, преиначио првостепену пресуду, са исправком, у ставу првом изреке и обавезао туженог да на име учешћа тужилаца у добити туженог за 2011. годину исплати износе наведене у том ставу изреке, те да им на име трошкова првостепеног поступка исплати износ од 103.500,00 динара, док је захтев тужилаца за износ од још 113.250,00 динара на име трошкова првостепеног поступка одбијен као неоснован. Ставом другим изреке је преиначено решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде и одбијен је као неоснован захтев туженог да се обавезу тужиоци да му солидарно на име трошкова парничног поступка исплате износ од 6.400,00 динара, а ставом трећим изреке је обавезан тужени да тужиоцима на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 36.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужени је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужиоци су поднели одговор на изјављену ревизију.

Апелациони суд у Београду је решењем Р4 8/15 од 22.01.2015. године предложио Врховном касационом суду одлучивање о изјављеној ревизији у смислу одредбе члана 404. ЗПП.

Врховни касациони суд налази да Апелациони суд у Београду правилно закључује да се у конкретном случају испуњени услови из члана 404. ЗПП, имајући у виду различиту праксу апелационих судова у истој правној ситуацији, што указује на потребу одлучивања о ревизији, као изузетно дозвољеној, ради уједначавања судске праксе апелационих судова, због чега је и одлучено као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд је одлучио о ревизији туженог применом члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС" број 72/11) и утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

У правноснажно окончаном поступку је утврђено да су тужиоци били у радном односу код туженог на неодређено време. Радни однос им је престао код туженог по основу закључених споразума о престанку радног односа, а по основу спроведеног конкурса за доделу финансијских средстава за стимулисање добровољног одласка из предузећа. Споразуме са туженим тужиоци су закључили током октобра 2011. године, којима се тужени обавезао да им на дан престанка радног односа исплати једнократну исплату новчаних средстава по основу решења која су саставни део тих споразума. Генерални директор туженог је донео одлуку од 23.04.2012. године, којом је предвиђено да право на исплату по основу учешћа у добити за 2011. годину имају запослени који су у радном односу

у предузећу на дан доношења одлуке, као и лица која су била у запослена у предузећу у 2011. години, а којима је престао радни однос одласком у пензију до дана доношења те одлуке под условом да нису остварили право на једнократну исплату по фонду финансијских средстава за стимулисање добровољног одласка из предузећа.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да тужиоцу не спадају у круг лица која имају право на исплату по основу учешћа у добити за 2011. годину према одлуци туженог, јер на дан доношења одлуке (23.04.2012. године) нису били у радном односу код туженог, а остварили су право на једнократну исплату из фонда финансијских средстава за стимулисање добровољног одласка из предузећа.

Другостепени суд је мишљења да тужиоци нису могли бити искључени од остваривања права на зараду по основу учешћа у добит и за тражени период у ком су радили и остваривали зараду, само због тога што им је радни однос престао на основу споразума и зато што су остварили право на једнократну исплату из фонда финансијских средстава за стимулисање добровољног одласка из предузећа, јер је право на износ по основу стимулације за добровољни одлазак из предузећа резултат споразума тужилаца и туженог и он не искључује право запосленог на зараду за остварени рад. Пошто се ради о два права која произлазе из различитих основа, тужиоци би били стављени у неповољнији положај у односу на друге запослене са којима су учествовали у остваривању добити туженог само због тога што у време доношења одлуке генералног директора нису били у радном односу код туженог. Из наведених разлога, Апелациони суд у Београду је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев.

Међутим, становиште другостепеног суда није правилно.

Учешће запосленог у добити оствареној у пословној години, применом члана 14. Закона о раду ("Службени гласник РС", број 24/05), може се утврдити уговором о раду или одлуком послодавца, а у складу са законом и општим актом, што значи да је право запосленог на учешће у добити оствареној у пословној години предвиђено као могућност (а не обавеза послодавца), које утврђује послодавац уговором о раду или одлуком, што је у конкретном случају и учињено. Скупштина акционара туженог је на предлог Управног одбора, а у складу са финансијским извештајем и на основу овлашћења из члана 16. став 1. Статута туженог (општи акт туженог) одлуком од 20.04.2012. године утврдила политику расподеле добити за 2011. годину, на основу чега је генерални директор туженог према овлашћењу из члана 27. став 1. Статута 23.04.2012. године донео одлуку којом је утврдио да право на исплату имају запослени који су у радном односу у предузећу на дан доношења ове одлуке, као и запослени којима је престао радни однос по основу пензије, али под условом да нису остварили право на једнократну исплату из фонда финансијских средстава за стимулисање добровољног одласка из предузећа.

Статутом туженог, а на основу члана 14. Закона о раду, признато му је као послодавцу право на утврђивање учешћа запослених у добити оствареној у пословној години. Зато је генерални директор туженог, на основу одлуке скупштине акционара донете у складу са одредбама Статута и на предлог Управног одбора имао право на утврђивање круга лица – запослених који ће учествовати у остваривању добити предузећа. Искључивање права на учешће у добити за 2011. годину запосленима који су остварили право на стимулативну накнаду приликом престанка радног односа, не представља дискриминацију ових лица. Наиме, тужиоци и остали запослени који су у радном односу код туженог, не налазе се у истој чињенично правној ситуацији. Учешће запослених у добити нема карактер зараде, већ прихода од капитала, а ревизијски суд је мишљења да је генерални директор туженог имао овлашћења на утврђивање круга лица – запослених који ће учествовати у остваривању добити предузећа. Стога, у конкретном случају не може се говорити о дискриминацији тужилаца у смислу члана 18. и 20. Закона о раду.

Имајући у виду да је одлука генералног директора туженог у свему у складу са чланом 14. Закона о раду, то Врховни касациони суд налази да тужиоци неосновано потражују право на учешће у добити и његову исплату.

На основу члана 407. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Снежана Андрејевић,с.р.**